

Bidrag til Køng Sogns Historie.

Ved H. J. Dinesen, Køng.

Sagnet beretter, at Urbeboerne i Køng Sogn skal være kommen sejlene ad Haarby Aa fra Horne Bugt, og at Landet er taget i Besiddelse herfra. At dette kan være Tilfældet, er troligt nok, da Aaen i Oldtiden sikkert har været sejlbar for smaa Baade helt op til sit Udspring i Søholm Sø.

Til Trods for sin ændrede Skrivemaade hører Køng til „—inge“-Byerne, idet den i det 13. Aarhundrede benævnes „Køyinge“; disse Byer — med Endelsen „inge“ — formenes jo at høre til de ældste i Landet.

Køng By hører til de saakaldte „Langbyer“, idet den sikkert i Fortiden har været sammenbygget i én lang Række, men ved Udflytning, Brand etc. er den i Tidens Løb bleven delt; det vides saaledes, at de fleste Gaarde i Højbjerg har ligget i Køng By, ligesom de Gaarde, der ligger i Bodebjerg, Fladmose, Holte og Daale, er udflyttede fra Køng.

Det synes, som om Køng By i Oldtiden har været en Ø, idet der er tydelige Spor af, at den har været omflydt af Vand. Aaen har delt sig i 2 Arme Vest for Byen, og atter forenet sig et Stykke Syd for denne. En Fortolkning vil, af Hensyn til Muligheden af, at Byen i Oldtiden har ligget paa en Ø, udlede Navnet „Køng“ af „Kongsø“; denne Fortolkning er dog vist næppe rigtig.

Som ovenfor anført, har Køng Sogn tidligt været beboet, herpaa tyder ogsaa forskellige Fund af Oldtidsminder, saavel fra Stenalderen som senere Perioder.

Det mest bekendte Fund er det saakaldte „Signekærsfund“, bestaaende af flere Urner m. m., som under Udgravninger ved en Vejregulering blev fundet i Udkanten af en mindre Skov ved Køng-Højerup; dette Fund opbevares nu i Nationalmuseet i København.

Omkring paa Sognets Jorder er fundet mange forskellige Red-

skaber fra Stenalderen saasom Dolke, Spydblade, Økser, Kiler og Savblade, foruden Sten til Fiskeredskaber m. m.

Brandpletter er fundet bl. a. paa Jorderne tilh. Matr. Nr. 19 a, Skyttegaard, paa en Bakke kaldet „Kragekilde“, i ret stor Udstrækning og ca. 1 m i Dybden. Paa samme Sted er endvidere fundet 2 Urner, halvfyldte med Aske, og en flad Sten som Overligger. Ved Optagelsen gik Urnerne desværre i Stykker. Paa et Bakkedrag kaldet „Vidbjerge“¹⁾ fandtes flere Steder Brandpletter af ca. 3 m Udstrækning og ca. 1 m i Dybden; et enkelt Sted paa en Bakketop er fundet en formentlig gammel Offerplads. Stedet var i Tværmaal ca. 4 m og omkranset af en Række Sten (desværre er denne Stenrand i Tidens Løb delvis forskubbet og optaget ved Pløjning); inden for Stenranden fandtes i en Dybde af ca. 1 m et forkullet Jordlag, ligesom de omgivende Sten var sortbrændte; der fandtes ikke paa dette Sted Stenredskaber eller Urner.

Køng Sogn ligger i Baag Herred, Odense Amt. Dets Areal udgør 2529 ha. Hartkornet er 410 Tdr. Ejendomsskylden var i Aaret 1920: 7.976.000 Kr. Befolkningen udgjorde i Aaret 1801: 990 Mennesker, medens der i 1921 var 2460 Mennesker i Sognet boende i 568 Gaarde og Huse.

Sognet, der grænser mod Øst til Nørre Broby og Sdr. Broby, mod Syd til Haarby, mod Vest til Flemløse og mod Nord til Verninge og Søllested Sogne, er temmelig skovfattigt, ligesom der ogsaa er Mangel paa godt Tørveskær.

En Del af Sognets Jorder er stærkt kuperet Terræn; højeste Punkt er Karlebjerg, 92 m over Havet, Knoldshøj, Vidbjerge, Højbjerg, Glamsbjerg m. fl. Paa Bakkerne findes dels Sandjord, dels Lerjord; men ellers er Sognejordens Beskaffenhed gennemgaaende god. Den bedste Jord findes omkring Køng By.

Den største By i Sognet er Glamsbjerg, som siden Bærens Anlæggelse i 1883 har udviklet sig til en af Fyns største Stationsbyer; den er en ret gammel By, idet den i Køng Sogns Jordebog nævnes i Aaret 1368, da en Hr. Niels Puesen d. 3. April nævnte Aar udsteder sit Testamente, i Følge hvilket han skøder til St. Knuds Kloster i Odense alt sit Gods, deriblandt 2 Gaarde beliggende udi Glimsbjerg.

1435, d. 10. Decbr., afgav Per Matisszen af Glømsbjerg m. il. et Tingsvidne paa Fyns Landsting, og svor alle til Helgen paa

¹⁾ Betyder »De hellige Bjerge«.

Bog, at Nis Gislungh aflivede Knudth Brevna med Urette mod Lands Lov, og svor de ham til fuld Manddød at betale, baade ved Bonden og ved Kongen.

Endvidere nævnes Glamsbjerg 1554, idet Christian d. III den 3. Maj nævnte Aar udsteder et Gavebrev til Skolemesteren i Assens paa Sct. Birgitte Alters Vikarie i Assens Kirke. Til dette Vikarie hørte bl. a. 1 G. i Høgeberg og 1 G. i Glamsbjerg.

Følgende Uddrag af Køng Sogns Jordebog m. m. skal endvidere nævnes:

Anno 1388 nævnes Køng Højrup som „Hegedorpe“, idet en Jens Petersen paa dette Tidspunkt har Pant i Byen, som tillige var Fælleseje med Løgismose. Aar 1504 benævnes Højrup for „Høggørpe“.

1425, d. 14/9, fik Jørien Rwt af Schioldenæs paa sin Husfrue Ingeborges Hr. Awe-Hases-Datter's Vegne, ved Samfrændeskifte tilligemed Paine Jensszen bl. a. følg. Gods nemlig: i Gummendrop en Gaard, som Anders Tuesszen beboer, og heraf giver 3 Skill. Grot.

1443, d. 16/4, ejede Johannes Boessen af Gyrstinge-Slægten Siøholme¹⁾, idet han den Dag underskrev et Gældsbevis sammen med flere andre bl. a. Jessi Mathissen af Bladstrup.

1527, d. 22/8, har Fru Elsze Laxmandsdatter (Abraham Ericsszens Effterlewerske) antworde Kgl. Maiestætt for sytt mørne . . . bl. a. følg. Gods i Baag Herred, som Jomfru Anne Nielsdatter haffuer i Forlening. nemlig: i Køng sogen: Mons Jerriksszen, Hans Briwn, Oluff Oluffzen, Markor Matszen, Anders Mateszen, Oluff Powlsszen, Niels Barondt, Nis Lacke, Anders Drindth i Høruph.

1540 udlagte Christoffer Gyldenstjerne til Iversnæs²⁾ til Niels Bjelke en Del Gods (som Hr. Heinrich Knudsen tidligere havde købt af Kong Hans), deriblandt findes: Lavritz Skønge i „Kionghne“.

1542 fik Biskoppen over Fyns Stift sin aarlige Løn fra en Mængde Bønder; i Baag Herred nævnes bl. a. Kyngs Mølle, der svarer 2 Pd. Rug, og Morten Nielsen i Glemisbiørg, der svarer 1 Ørtg.³⁾ Rug og 1 Ørtg. Malt.

1588, d. 15/11, faar Corfits Viffert Skjøde af Assens Latinskole bl. a. paa 1 Boel i Kiøng By, og 1 Boel i Hiørup i Køng Sogen.

¹⁾ Det nuværende Søholm.

²⁾ Wedellsborg.

³⁾ En Ørtug = 1¹/₂ Tønde.

1686 har en Del Ejendomme i Køng været underlagt Assens Latinskole, heraf svarer bl. a. Knud Hansen i Kjøng: Byg 1 Ørtg., Rug 1 Ørtg., Smør 1 Otting, Gjæs 2, Høns 2, Eritzpenge 3 Rdl. Et forenød 3 Rdl.

1690 skriver Klaus Henningsen i en Indberetning til Biskoppen, at han har betjent Degnekaldet i Kjøng i 40 Aar.

1705 svarer Degnen i Kjøng (som Løn til den nederste Hører ved Assens Skole) 6 Skpr. Byg.

1723 indkom til Assens Skole fra Fæsteren i Kjøng 20 Rdl. 1734 svarede som Indfæste 40 Rdl.

1771 opretter Degnen i Kjøng, Andreas Hejlig, Fundatz paa et Stykke Hus (4 Fag), som han til Beboelse for Degneenken har ladet opbygge.

Den ældste Bygning i Køng Sogn er Hovedkirken i Køng By, som i sin nuværende Form formenes at være opført i Tiden mellem Aar 1100—1200 (forud for denne Kirke har sikkert staaet en Trækirke). Kirkens ældste, romanske Parti, Korets Vestfag og Skibet er opført af raa Kamp med Hjørnekvadrer.

KØNG KIRKE SET FRA SYDØST.

I gotisk Tid er Koret blevet forlænget mod Øst med gule og røde Munkesten, Østgavlen har Blindinger. Koret har 2 og Skibet 3 sentgotiske Krydshvælvinger og har ud til Skibet en Rundbue.

Taarnet, fra den senere Middelalder, er af raa Kamp og Munkesten; det har kamtakkede og blindingsprydede Gavle med Pinakler. Den mindste af Taarnets 2 Klokker bærer Aarstallet 1634 og

stammer fra Verninge Kirke, maaske fra Ombygningen af denne. Den største af Klokkerne er skænket af en Kirkeejer, som boede i Assens. Klokkerne har, hvad ikke altid er Tilfældet i Landsbykirker, en sjælden harmonisk Klang.

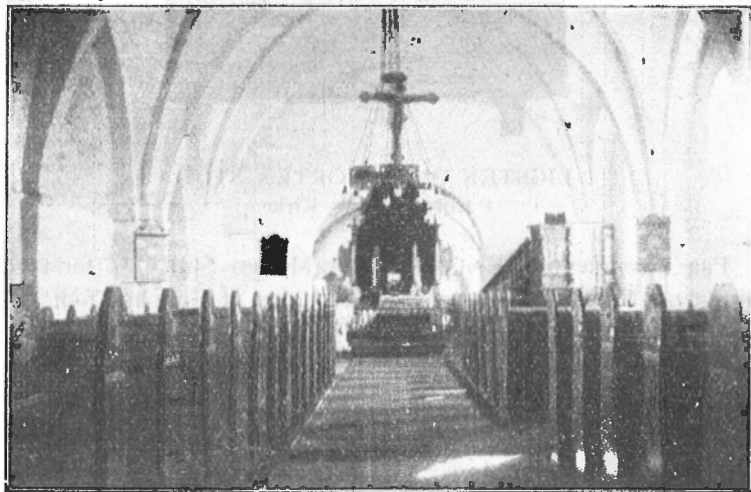
Vaabehuset, paa Skibets Sydside, er opført af raa Kamp.

I Kirken findes Spor af Kalkmalerier og Aarstallet 1563 med Rester af Indskrifter. Altertavlen er fra Begyndelsen af det 17'de Aarhundrede, udskaaret med Vaabner tilh. Niels Skinkel til Søholm og Hilleborg Aschersleben.

Paa Altertavlen staar:

**Jørgen Hansen i Kjøng og Anders Pødersen
i Glamsbjerg lod denne Taffle opsætte
paa Kirkens Bekostning.**

Midterbilledet paa Altertavlen er et Maleri forestillende Hyrdernes Tilbedelse og stammer vistnok fra det 18'de Aarhundrede. Alterkalken, af Sølv, er 1683 skænket Kirken af Morten Skinkel til Søholm og Anna Charisius. Prædikestolen er udskaaret i Renæssancestil og stammer fra Aar 1620. Døbefonten er en romansk guldlandsk Kalkstensfont med Mandshoveder paa Foden. En gammel gotisk Degnestol med Pult fra 1490 findes nu i Stiftsmuseet i Odense.

DET INDRE AF KØNG KIRKE.

Foran Alteret i Koret ligger begravet under en Mindesten Ejer af Søholm Aug. v. Kaphengst, død 1711, og Hustru, Anna Barbara Sophie Charisius, død 1743. I Begyndelsen af det 19'de Aarhundrede blev Begravelser i Kirkerne iøvrigt forbudt ved Lov. I Koret er ophængt Epitafium over Forpagter paa Søholm, Morten Stub (Ambr. Stubs Broder), død 1725, og Hustru Karen Møller, død 1743, endvidere over Christoffer Hansen Stormgaard, død 1715, og Hustru, Kirsten Pedersdatter, død 1730. Paa Kirkegaarden findes en Ligsten over Anne Marie Seidelin, død 1749.

LIGSTEN OVER MORTEN STUB
i Koret i Køng Kirke.

Paa ovennævnte Epitafium over Morten Stub — først Fuldmægtig og Ridefoged og senere Forpagter af Søholm, født 1693, død 1725, gift med en Datter af Christoffer Hansen Møller paa Stormgaarden i Køng — har Broderen, Digteren Ambrosius Stub, forfattet følg. Vers:

Gak, Læser, og betragt din egen Død og Grav.
Gak frem paa Livets Vej, ved Troens vise Stav,
Din Tid har Vinger paa — den flyver dog saa fage.
Oh, søg den Evighed, som Himlen har tilbage.

Paa Ligstenen over Morten Stub i Køng Kirke staar at læse:

HER UNDER OG NEDEN FOR
GEMTES DEN DEEL DER KUNDE FORKRÆNKES
AF DET I LIVET FORENEDE I DØDEN ADSKILTE
I SALIGHEDEN SAMLEDE ÆGTEPAR
DEN VELAGTBARE OG VELFORNEMME MAND
MORTEN STUB

FORDOM FOGED OG FORPAGTER PAA SØHOLM
SOM FØRST SAA LYSET HER I KJØNG 1693 D. 29 JAN.
SØGTE SIDEN SIN LYKKE VED PENNEN I NOGLE AAR
ERLANGEDE OMSIDER VED GUDS FORSYN PAA SØHOLM
ET GODT LEVE-BRØD ET GODT ÆGTESKAB 1721 D. 23 MAI
ALLERSIDST ET GODT ENDELIGT 1725 D. 17 MAI
DA HAN EFTERLØD SIG
EN HÆDERLIG ERINDRING ET ÆRLIGT NAVN OG RYGTE
SAMT

DEN HÆDERBAARNE MATRONE
KAREN MØLLER

SOM BEGYNDTE LIVET HER I KØNG 1693 D. 30 SEPTR.
OG BLEV I DETTE ÆGTESKAB MODER TIL 3 SØNNER
EFTER DE TVENDES HIEMFART FRA VUGGEN TIL HIMLEN
MAATTE HUN MED DEN TREDIE SØN CHRISTIAN STUB
SAUNE EN MAND OG EN FADER
BEGGE DEELE FIK DE BEGGE IGIEN 1726 D. 10 APRIL
UDI

DEN VELAGTBARE OG VELFORNEMME MAND
HANS GHISLEF

SOM I HERREN HENSOV PAA BRAHESHOLM 1741 D. 22 FEBR.
OG HVILER I VEDTOFTE KIRKE NEDEN SIT MONUMENT
HUN SOM EN RET ENKE SATTE SIT HAAB TIL GUD
DØDE I TROEN 1743 D. 22 SEPTBR.
OG LEVER NU I DEN KÆRLIGHED DER AFFALDER ALDRIG

Over Morten Stubs Svigerforældre, forannævnte Christoffer Hansen Møller og Hustru Kirsten Pedersdatter, har Ambr. Stub ligeledes forfattet et Ligvers saalydende:

Paa denne Sten de Navne staa,
 som Gud til Sjælebaade paa
 den hvide Sten lod skrive
 fordi de ét var begge to
 i Herrens Frygt, i Bøn og Tro
 og Ægtepagt i Live.
 De elsket Gud, han Dem igen
 hvorfor han, dem herfra tog hen
 i Englekor og Sæde.
 Lev Læser lev kun ligesaa
 saa kan du og med Dennem faa
 Guds Himmel Havn og Glæde.

Ambrosius Stub havde en Søster, Karen Stub, født 1697, død 1792, gift med Lars Skytte, Præst i Verninge, død 1756. Over Præsten skrev Ambrosius følg. Gravskrift:

Oprigtig Herrens Frygt, foruden Sorg og Sminke
 Ren Ærlighed som ej kan hinke
 Retsindig Nidkærhed for Sjælens rette Vel
 De gav ham dette Navn, som Falskhed ej skal sværte
 Han var en ret Nathanael
 En from Guds Mand i Sind og Hjærte.

Ambrosius Stub blev født i Gummerup og døbt i Køng Kirke d. ¹⁷/₆ 1705. Faddere ved Daaben var: Jomfru Marie Dorthea Charisius til Søholm, Christoffer Hansen Møllers Hustru, Kirsten Pedersdatter, Herredsfoged Bertel Jørgensen, Alexander Green, Andreas Skytte og Johan Helmer. Navnet „Ambrosius“ stammer fra Ambrosius Charisius, Ejer af Palsgaard i Jylland, hvis Søster Anna var gift med Morten Skinkel til Søholm; hun var Enke, da Ambr. Stub blev født, og hun havde sine to Broderdøtre fra Palsgaard i Huset, af hvilke den ene stod Fadder til Ambr. Stub, som ovenfor nævnt; hendes Søster, Anna Barbara Charisius, arvede Søholm og Halvdelen af Krengerup efter sin Faster samme Aar, som Ambr. Stub blev født i Gummerup. Paa Stedet, hvor Danmarks første lyriske Digter fødtes, sattes i 1905, 200 Aarsdagen for hans Fødsel, en Mindesten med følg. Inskription:

HER FØDTES DIGTEREN AMBROSIUS STUB 1705.

AMBROSIUS STUBS MINDESTEN.

Som det formodentlig er de fleste Læsere bekendt, har Ambr. Stub digtet den dejlige Salme:

Uforsagt, hvordan min Lykke
 end i Verden blive maa:
 det er dog et Mesterstykke,
 som jeg daglig pønser paa.
 Naar jeg kun i Naaden staar,
 uforsagt ihvor det gaar.
 o. s. v.

De Præster, som gennem Tiderne har virket ved Køng Kirke, kan med nogenlunde Sikkerhed følges helt tilbage til Reformations-tiden eller tæt herved. I Aaret 1527 hed Præsten i Køng Hans Lauritzen; han har vel nok været med ved Overgangen mellem Katolicismen og Protestantismen. Omkring Aarene 1560—81 var der en Præst i Køng ved Navn Peder Hansen; om ham er der intet særligt at berette, hvorimod hans Eftermand, Rasmus Hansen, som var Præst i Køng omkring 1589, betegnedes som en yderst fattig Mand, og der siges om ham, „at han havde næppe til at købe et Par Hoser for“; samme Mand maa aabenbart have været noget mærkelig som Præst betragtet, idet „Wiberg“ skriver om ham, „at han var mistænkt for Trolddom“. Før Rasmus Hansen blev Præst i Køng, har han temmelig sikkert været Rektor ved Assens Latinskole, og om ham hedder det i Følge Biskop Jacob Madsens Visitatsbog, „at han havde en god Stemme“.

Efter Rasmus Hansens Død 1630 blev Henning Clausen Bång Præst i Køng. Det var en stivsindet Mand, som skal have haft en Del Strid med sin Formand i Embedet. Hans Kone hed Anna Madsdatter Sass. I Ægteskabet var 22 Børn. Medens denne Mand var Præst, indtraf den for vort Fædreland saa ofte beskrevne, ulykkelige Krig med Sverrig. Om denne Periode skal her kun berettes, hvad angik Præsten i Køng, som maatte huse Kong Karl Gustav og hans Følge i Præstegaarden den første Nat, Svenskerkongen tilbragte paa Fyn. Historien beretter, at Kong Karl Gustav — efter at være kommet over det tilfrosne Lille Bælt Lørdag Morgen den 30. Januar 1658, og med sin Hær paa 9000 Mand Ryttere og 3000 Mand Fodfolk havde brudt den danske Modstand ved Iversnæs¹⁾ Odde — paa en Slæde fyldt med Halm kørte gennem Vestfyn, og om Aftenen samme Dag ankom til Køng Præstegaard, hvor han afholdt Krigsraad sammen med sine Hærførere og øverste Officerer. Ved denne Lejlighed tilbød Major Erik Dahlberg med en mindre Styrke at gaa over Isen ved Svendborg—Taasinge—Langeland til Lolland. Karl Gustav med Følge drog næste Dag til Dalum Kloster ved Odense.

Ved Henning Clausen Bangs Død 1666 efterfulgtes han i Embedet af Jacob Hansen Holst fra Kerteminde, som blev gift med Formandens Enke. Sognets Beboere gav ham Tilnavnet „Jacob den Onde“. Han døde allerede 1669 og efterfulgtes af Hans Stephansen fra Sorø, som imidlertid døde 13 Dage efter sin Tiltrædelse.

Den næste Præst, Jacob Jespersen Bagger, døde 1673 efter at have været Præst i Køng i ca. 4 Aar. Hans Eftermand hed Henrik Jespersen Morville, der i 1687 blev forflyttet til Herslev-V.

Den næste Præst i Køng blev Peder Pedersen Bering; han var tillige Præst for Verninge Sogn til sin Død 1727. Han nævnes som „nidkjær og alvorlig“. Endvidere berettes om hans farlige, vidtløftige og bekostelige Proces (se G. ³/₁ 244). Han havde en anden senere Sag, da han var sigtet for noget saa uhyggeligt som Morder (se Bl. f. G. ²/₂₅₀).

I Køng Kirkes Ministerialbog skriver Præsten følgende om to Henrettelser, som fandt Sted i hans Embedstid:

1704 Dom. Cantate

Samme Dag blef Henning Andersens Barn ved navn Claus, som han selv med villie myrdede med en stor sejel, begravet i detz alders 2 Maaneder.

¹⁾ Wedellsborg.

1704 Dom. 2. Trin.

Tirsdagen derefter blef Henning Andersen i Kjøng henrettet med et sverd, ved Kierte Broe, hand var dømt til landstinget, at knibis, hans legeme at stejlis, hans Hoved paa en stage, og Haanden slaais til en pæl, for sit lidet barn, som hand hafde myrdet med fri forsæt. Men Kongen, som i de same Dage kom til Odense og rejste til Norge, modererte hans Dom saaledis, at efter at han med sværdet var henrettet, blev hans Haand afhugget med en Økse, men legemet, hovedet og haanden kom i en kiste, og blef begravet i Kiøng Kirckegaard.

1706 Dom. Invoc. . . .

Mandagen derefter blef Hans Jensen i Kjøng henrettet, fordi hand med en ofns fiel hafde myrdet sin egen hustrue, han var blefen Dagen tilforne betient af mig, paa sin seng, med Sacramentet. Hand blef kneben 5 Gange med gloende tænger, derefter paa dønd høye banke ved Glamsbjerg Mølle hans haand afhugget med en øxe, og derefter hovedet, Kroppen lagt paa steile etc. Det var en jamerlig og schamelig Død; det tviflis iche paa, at hand io døde salig, saasom hand omvendte sig, og døde i troen til Jesum etc.

1706 Dom. 2. Epiph.

blef Hans Jensens Kone i Kjøng, ved nafn Anne Lauritzdatter, som hand self i ælendige Maader 2 Dage før Nytaarsdag hafde myrdet, begrafved i hendis alders 29. Aar.

1714 afstod Peder Pedersen Bering Køng Pastorat til Jacob Hansen Sandvad¹⁾ (en Degnesøn fra Sandager) gift med Berings Datter Odell Marie.

1727 skriver Præsten i Ministerialbogen:

Dom: 20. Trin.

blef et fremmet barn (som en Qvinde kom med op til Søeholms huus i en Kurf, og fich en bonde til at gaa ned til frue Obristinden med foregivende, at derudi var noget, som hende var schiket fra Assens, men ved Opløsning fantis at være et lidet levende nys fød Drengbarn, (med hwilchet fuldte et bref, at det iche var døbt etc.) som for svagheds schyld strax blef hiemedøbt, og efter velbem^{te} frue Obristinde Kaphengstes betenchende kaldet Ismael, ført til Kirche, detz daab at publicere, fadd. var ingen uden

¹⁾ Jacob Hansen Sandvad var nærmest at betragte som Kapellan indtil Berings Død 1727, da han blev Præst for Køng og Verninge Sogne.

Maren Alsings, som bar det. Gud i himlen ved, hvo same barns Fader og moder er; der er efter Bischopens befaling, i alle Kircher i stiftet giort bøn til Gud, at hand vilde aabenbare dend uforscamede moder, som saaledes kunde og vilde forgleme og forkaste sin lifvis frugt. Gud aabenbare det, og lade lodden falde paa dend sandschuldige.

1729 Dom. Palm.

blef den liden Ismael begravet i hans alders $1\frac{1}{2}$ aar
frue Obristinden lod ham begravve, og til Jordan schikelig bestædige.

1730 d. 2. Jan. behagede det Gud, at prøfve mig og mit fattige huus med dend ulychelige og bedrøfelige Ildebrand, som begyndte ofver koe-huus-slyden kl. 11 formiddag, hvoraf dend ellers kom, er dend alvidende Gud aller best bekint, hvorved al Præstegaardens Bygning, hvoraf ieg mestendeel, i min tid, hafde renoveret ladegaarden, saa og sidst afvigte somer opbygget af nye ald stuehuset, altsamen med stor bekostning, aldellis blef lagt i aske, tillige med de fleste bester, qvæg, mobilier og bøger; da voris Patronesse, frue Barbara Sophie Charisius til Søholme, tog mig og hustrue self 12te op til sig, beviste os meget stor Godhed, og bar som moderlig omsorg for os, saa og for Præstegaardens opbyggelse med egetømmer og andit ved egen hielp, saavel som andris, ved hendis intercession; Gud derfor lønne og velsigne hende! Herren glæde os efter de Dage hand hafver plaget os! Amen.

I sin Historie om Præstegaardens Brand nævner Wiberg, at Røgteren i Præstegaarden, P. Bruun, (som havde været Degn, men faaet Uskel) havde mistet sit Tøj ved Branden, og i et Nytaarsvers ansøgte han Frk. Karen Brahe i Odense om Lærred til en Skjorte.

1744, d. $\frac{3}{7}$, gav Præsten 100 Rdl.¹⁾ til de fattige (en ret anseelig Sum paa den Tid).

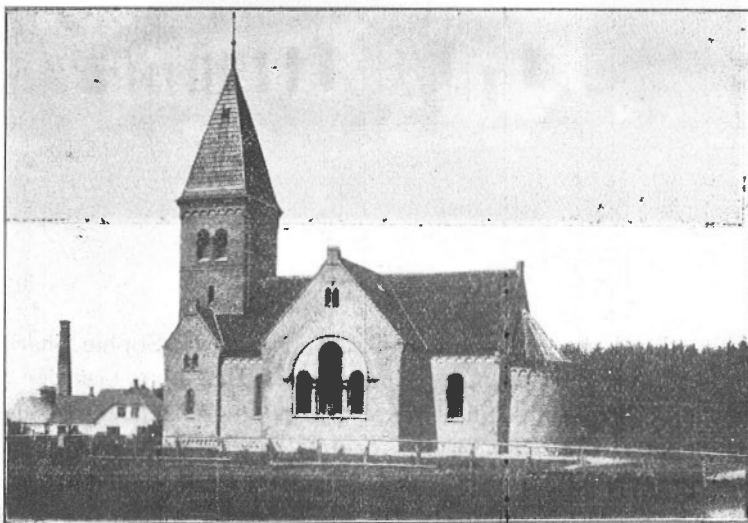
1747 blev Hans Jacobsen Hvalsøe Præst i Køng; han døde 1772 og efterfulgtes af Niels Dorph Gabrielsen Dietrichsen, der kun betjente Embedet i 3 Aar, idet han døde 1775. Hans Eftermand, Iver Seidelin af Gamtofte, blev gift med Fornjandens Enke. Han var Præst i Køng i 45 Aar til sin Død 1820, hvorefter Christian Storck (Kapellan fra $\frac{9}{4}$ 1817) blev Sognepræst. Han blev udnævnt til „Konsistorialraad“ og døde d. $\frac{21}{11}$ 1870 som Danmarks ældste Præst, idet han havde virket i Embedet i 53 Aar, og var 90 Aar gl.

¹⁾ Af nævnte 100 Rdl., som indestaar i Fyns Stifts Midler, uddeles endnu Renten — 8 Kr. aarlig — til fire Enker i Køng Sogn.

Den næste Sognepræst i Køng, Peder Andreas Colding, som tillige var Provst i Baag Herred, opnaaede at blive meget afholdt og elsket af sine Sognebørn. Efter hans Død 1886 blev hans Søn, Johan Frederik Andreas Colding, Sognepræst i Køng. Han forstod som sin Fader ved sin Dygtighed som Præst og sin store Hjælp-somhed og Retsindighed at gøre sig agtet og afholdt af Beboerne i Sognet, og han efterlod sig et virkeligt Savn, da han 70 Aar gammel efter at have virket i Præsteembedet i 31 Aar tog sin Afsked for at bosætte sig i København. Han døde d. 11/7 1923 og ligger begravet paa Køng Kirkegaard. Paa hans Grav har Beboerne ladet opsætte en smuk Mindesten.

Ved Pastor Coldings Afgang overtog Pastor Pontoppidan Thys-sen Embedet. Han virkede dog kun i 6 Aar, da han Aar 1923 blev kaldet til Odense.

Den nuværende Præst i Køng, V. M. Kelstrup, overtog Embe-det i Decbr. 1923.

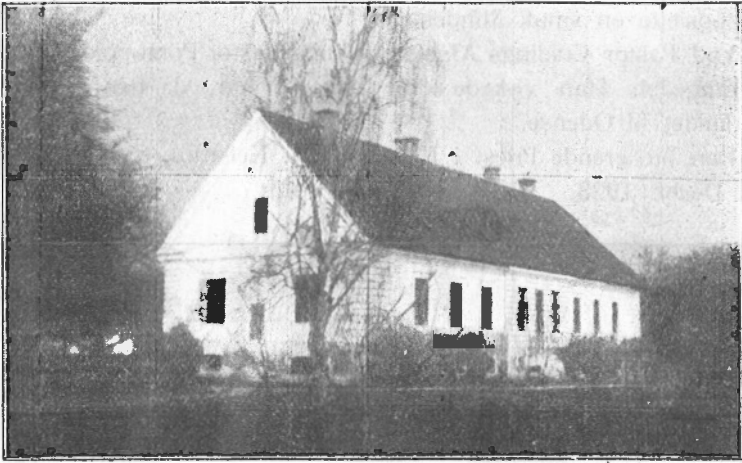

KIRKEN I GLAMSBJERG.

Da Køng Kirke, efterhaanden som Befolkningstilvæksten i Sog-net voksede, blev for lille, byggedes i Aaret 1911 en ny Kirke i Glamsbjerg og lagdes som Annexkirke under Køng Pastorat.

Den største Gaard i Køng Sogn er „Søholm“, som findes i Sognets nordøstlige Del ved Søholm Sø. Gaarden ejedes 1443 af

Johannes Boesen af Gyrstinge-Slægten. 1535 tilhørte Gaarden Philip Heidersdorph og derefter dennes Svoger Gabriel Skinkel, død Aar 1600, hvorefter hans Halvbroder Niels Skinkel, Enken Hilleborg Aschersleben og Sønnen Laurids Skinkel, død 1670, har haft Gaarden; sidstnævnte synes at have solgt „Søholm“ til sit Næstsøskendebarn, Niels Skinkel, hvis Søn, Geheimeraad Morten Skinkel, ejede baade „Søholm“, „Krengerup“ og „Brahesholm“; han døde 1691, og Enken, Anna Cathrine Charisius, ejede saa alene Gaarden. Hun tilkøbte 1695 Verving og Køng Kirker og døde 1705, hvorefter

SØHOLM.

Søholm tilfaldt hendes Broderdatter, Anna Barbara Sophie Charisius, gift med Oberst Kaphengst. Efter hendes Død kom Gaarden — i Følge en Højesteretsdom 1747 — til at tilhøre hendes Søstersøn, Stiftamtmand Chr. Stockfleth; dennes Svigersøn, Greve F. V. C. Holck, solgte 1770 Søholm (med 359 Td. Hartk.) til Generalmajor Chr. Schøller for 37.200 Rdlr.; denne frasolgte derefter Kirker, Bøndergods etc. og solgte saa 1772 „Søholm“ (21 Td. Hartk.) til Peder Hellesen, som saa igen 1776 afhændede Gaarden for 6020 Rdlr. til Greve Fr. Siegfred Rantzau til „Krengerup“, fra hvilken Tid den har været forenet med denne Hovedgaard.

„Søholm“ Hovedbygning er i ét Stokværk med høj Kælder og er opført 1855—58.

Det oprindelige gamle „Søholm“ (Hovedbygn., Lader etc.) var beliggende paa en Holm indskaaret i Søens vestre Bred; Gaarden

blev helt nedbrudt i Slutningen af det 18'de Aarhundrede, og Jorderne blev drevne under „Krengerup“.

Ligsten i Koret i Køng Kirke
over Frue Anna Barbara Sophie Charisius.

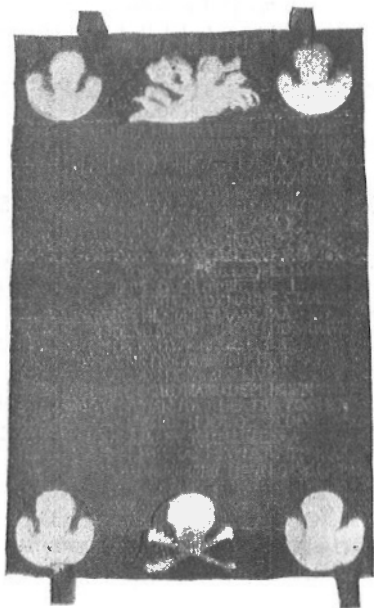
HERUNDER HVILER
FRUE ANNA BARBARA SOPHIE CHARISIUS
BARN F D I MOSS I NORGE.
FADEREN JUSTICERAAD AMBROSIUS CHARISIUS
D. 19 JULI 1689
MODEREN CHRISTIANA ELISAB TH MUNCH
KOM I ÆGTESKAB
MED OBRISTE AUGUST VON KAPHENGST
D. 24 MAI 1707
BLEV ENKE DEN 18 AUG. 1711
DØDE D. 4 APRIL 1745
GUD GIVE EN GLÆDELIG OG ÆREFULD OPSTANDELSE
OG SOM HUN HAR VÆRET
AF GUD VÆRDIGET TIL I MANGE AAR
AT VÆRE MODER FOR DENNE KIRKE
SAA UDBEDER HUN
HOS ALLE CHRISTELIGE EFTERKOMMERE
OG PATRONER
AT HENDES BEENE MAATTE N DE
EN ROLIG OG BESTANDIG HVILE
PAA DETTE STED
UDEN AT RØRES
INDTIL GUDS STORE DOMS DAG
DA DEN KIÆRE GUD
VIL VELSIGNE ENHVER DERFOR.

Den gamle Borgplads¹⁾ afskares til Landsiden af 4—7 m brede Voldgrave, der indhegnede den uregelmæssige firsidede Plads med Fundamenterne af Bygningerne. Borgpladsen var paa 41 × 32 m og havde desuden et Fremspring ud i Søen paa den sydligste Halvdel af  stsiden. Lidt tilbagetrukket fra Søen laa Fundamenterne af en lang Bindingsv rksbygning, 34 × 10 m, og Vest herfor laa Gaardspladsen med Brønd.

I det 18'de Aarhundredes Midte stod denne Hovedfl j oprindelig opført af Philip Heidersdorph — men, i Følge en Indskrift opført af Oberstinde Kaphengst 1744 og Stockfleth 1748. Oberstinde Kaphengst opførte ogsaa Ladegaarden efter dennes Brand 1719.

¹⁾ Som dog forlængst er sløjfet.

En anden større Gaard i Køng Sogn var i ældre Tid „Stormgaard“ (nuværende Skyttegaard), der omkring Aar 1700 ejedes af Christoffer Hansen Møller, en af Egnens mest ansete Mænd paa den Tid. „Stormgaard“ hed oprindelig „Storgaard“ og har ejet Jord baade i Højbjerg og Holte. I Følge Jordebogen har den været skyldsæt for 18 Tdr. Hartkorn. Efter Sagnet er denne Gaard den gamle Høvdingsgaard, om hvilken Køng By er bygget ved Indvandringstiden.

LIGSTEN OVER CHRISTOPHER HANSEN,
Stormgaard.

CORONA JUSTITIÆ.

HER NEDENUNDER HVILER I HERREN DEND
AGTBARE OG VELFORSTANDIGE MAND NU SALIG
HOS GUD: CHRISTOPHER HANSØN
SOM BOEDE HER I STORMGAARD OG DØDE A^o 1715
I SIN ALDERS 50 AAR
MED SIN I LIVET KIÆRE ÆGTÉFÆLLE DYDIGE OG
GUELSKENDE MATRONE KIRSTEN PEDERSDATTER
SOM DØDE A^o 1730 I HENDIS ALDERS 71 AAR
DERES LEGEMER SOM HER ER UNDER JORDET SKAL
PAA GUDS STORE DAG TILLIGE MED SJÆLENE
BLIVE OVER HIMLET.

SKYTTEGAARD.

Som foran nævnt blev det gamle Søholm nedbrudt i Slutningen af det 18'de Aarhundrede, og det svære Egetømmer fra disse Lader blev benyttet i flere af Egnens Bøndergaarde, hvoraf Størstedelen var Fæstegaarde under Søholm og senere under Krengerup. Der findes saaledes i „Damgaarden“ i Gummerup, tilhørende Gdjr. L. Andersen, en Porthammer med følgende Inskription:

**DETE HUUSER OPBYGET AF FRUE
ANNA BARBARA SOPHIE CHARISIUS
SE OBRIST KAPHENGST. ANNO 1740.**

**GUD I NAADE LAD DET BEVARES
FOR HIND OG HINDES EFTERKOMMERE.**

